

Metacognitieve Training (MCT)

MCT 3 B – Veranderen van overtuiging

© Moritz, Woodward, de Boer, Vermeer, Wekking, Lemmers-Jansen & Debbaut (2|23)

www.uke.de/mct

The use of the pictures in this module has been kindly permitted by artists and copyright holders, respectively. For details (artist, title), please refer to the end of this presentation.

Veranderen van overtuiging

- Mensen zijn geneigd om vast te houden aan hun eerste indruk (bv. “de eerste indruk is de beste”).

Veranderen van overtuiging

- Mensen zijn geneigd om vast te houden aan hun eerste indruk (bv. “de eerste indruk is de beste”).
- **Oorzaken:** neiging tot bevestiging te zoeken; het is gemakkelijk; onnadenkendheid; trots; vergemakkelijkt onze oriëntatie in een complexe wereld.

Veranderen van overtuiging

- Mensen zijn geneigd om vast te houden aan hun eerste indruk (bv. “de eerste indruk is de beste”).
- **Oorzaken:** neiging tot bevestiging te zoeken; het is gemakkelijk; onnadenkendheid; trots; vergemakkelijkt onze oriëntatie in een complexe wereld.
- **Problemen:** beoordelingsfouten, bv. racistische vooroordelen worden in stand gehouden door snel generaliseren (“het is allemaal één pot nat”). Hoewel iemand een tweede kans verdient krijgt hij deze niet.

Citaten van mensen die onjuiste voorspellingen deden

“Verstandige en verantwoordelijke vrouwen willen niet stemmen.”

Grover Cleveland, voormalig President van de Verenigde Staten, 1905

“Deze ‘telefoon’ heeft teveel tekortkomingen om serieus in aanmerking te komen als communicatiemiddel. Het apparaat heeft dan ook geen enkele waarde voor ons.”

Western Union, toonaangevend bedrijf voor financiële diensten en communicatie, 1876

“Er gaat een generatie overheen voordat de eerste bemande missie op de maan landt.”

Harold Spencer, Astronoom, 1957 (de maanlanding vond 12 jaar later plaats)

“Het paard is een blijvertje, maar de automobiel slechts een noviteitje - een rage.”

De President van de Michigan Savings Bank over investeren in Ford Motor Co., 1903

“Het zal blijken dat röntgenstraling een farce is.”

Lord Kelvin, President van de Royal Society, 1883

“De grammofoon heeft geen enkele commerciële waarde.”

Thomas Edison, beroemde Amerikaanse uitvinder, 1880s (grammofoon = eerste opnameapparaat voor geluid)

Citaten van mensen die onjuiste voorspellingen deden

“Verstandige en verantwoordelijke vrouwen willen niet stemmen.”

Grover Cleveland, voormalig President van de Verenigde Staten, 1905

“Deze ‘telefoon’ heeft teveel tekortkomingen om serieus in aanmerking te komen als communicatiemiddel. Het apparaat heeft dan ook geen enkele waarde voor ons.”

Western Union, toonaangevend bedrijf voor financiële diensten en communicatie, 1876

“Er gaat een generatie overheen voordat de eerste bemande missie op de maan landt.”

Harold Spencer, Astronoom, 1957 (de maanlanding vond 12 jaar later plaats)

“Het paard is een blijvertje, maar de automobiel slechts een noviteitje - een rage.”

De President van de Michigan Savings Bank over investeren in Ford Motor Co., 1903

“Het zal blijken dat röntgenstraling een farce is.”

Lord Kelvin, President van de Royal Society, 1883

“De grammofoon heeft geen enkele commerciële waarde.”

Thomas Edison, beroemde Amerikaanse uitvinder, 1880s (grammofoon = eerste opnameapparaat voor geluid)

Sta open voor nieuwe ervaringen – tijden veranderen en niemand kan voorzien wat de toekomst brengt.

Onvoldoende bijstellen van overtuigingen (struisvogelpolitiek, oogkleppen) – voorbeelden

Domein	voorbeelden
aardrijkskunde	???
geneeskunde	
economie	

Onvoldoende bijstellen van overtuigingen (struisvogelpolitiek, oogkleppen) – voorbeelden

Domein	voorbeelden
aardrijkskunde	<ul style="list-style-type: none"> • <i>De zon draait om een stilstaande aarde!</i> Dit was in de Middeleeuwen binnen de Katholieke kerk een absolute waarheid, ondanks dat wetenschappers als Galileo Galilei bewijs leverden voor het omgekeerde. De waarheid, dat de aarde om de zon draaide, werd in die tijd zelfs als godslastering beschouwd.
geneeskunde	
economie	

Onvoldoende bijstellen van overtuigingen (struisvogelpolitiek, oogkleppen) – voorbeelden

Domein	voorbeelden
aardrijkskunde	<ul style="list-style-type: none"> • <i>De zon draait om een stilstaande aarde!</i> Dit was in de Middeleeuwen binnen de Katholieke kerk een absolute waarheid, ondanks dat wetenschappers als Galileo Galilei bewijs leverden voor het omgekeerde. De waarheid, dat de aarde om de zon draaide, werd in die tijd zelfs als godslastering beschouwd.
geneeskunde	???
economie	

Onvoldoende bijstellen van overtuigingen (struisvogelpolitiek, oogkleppen) – voorbeelden

Domein	voorbeelden
aardrijkskunde	<ul style="list-style-type: none"> • <i>De zon draait om een stilstaande aarde!</i> Dit was in de Middeleeuwen binnen de Katholieke kerk een absolute waarheid, ondanks dat wetenschappers als Galileo Galilei bewijs leverden voor het omgekeerde. De waarheid, dat de aarde om de zon draaide, werd in die tijd zelfs als godslastering beschouwd.
geneeskunde	<ul style="list-style-type: none"> • Gevaarlijke medicatie is in het verleden te lang op de markt geweest ondanks vroege waarschuwingen (voorbeelden: Softenon schandaal in Europa; Vioxx schandaal in Noord Amerika).
economie	

Onvoldoende bijstellen van overtuigingen (struisvogelpolitiek, oogkleppen) – voorbeelden

Domein	voorbeelden
aardrijkskunde	<ul style="list-style-type: none"> • <i>De zon draait om een stilstaande aarde!</i> Dit was in de Middeleeuwen binnen de Katholieke kerk een absolute waarheid, ondanks dat wetenschappers als Galileo Galilei bewijs leverden voor het omgekeerde. De waarheid, dat de aarde om de zon draaide, werd in die tijd zelfs als godslastering beschouwd.
geneeskunde	<ul style="list-style-type: none"> • Gevaarlijke medicatie is in het verleden te lang op de markt geweest ondanks vroege waarschuwingen (voorbeelden: Softenon schandaal in Europa; Vioxx schandaal in Noord Amerika).
economie	<p>???</p>

Onvoldoende bijstellen van overtuigingen (struisvogelpolitiek, oogkleppen) – voorbeelden

Domein	voorbeelden
aardrijkskunde	<ul style="list-style-type: none"> • <i>De zon draait om een stilstaande aarde!</i> Dit was in de Middeleeuwen binnen de Katholieke kerk een absolute waarheid, ondanks dat wetenschappers als Galileo Galilei bewijs leverden voor het omgekeerde. De waarheid, dat de aarde om de zon draaide, werd in die tijd zelfs als godslastering beschouwd.
geneeskunde	<ul style="list-style-type: none"> • Gevaarlijke medicatie is in het verleden te lang op de markt geweest ondanks vroege waarschuwingen (voorbeelden: Softenon schandaal in Europa; Vioxx schandaal in Noord Amerika).
economie	<ul style="list-style-type: none"> • Het niet meegaan met nieuwe ontwikkelingen; blijven vasthouden aan gedateerde bedrijfsstrategieën, verkopen van gedateerde producten (bv. filmrolletjes, typemachines); het negeren van nieuwe technologieën (bv. een bedrijf zonder website op het internet).

Waarom doen we dit?

Uit onderzoek blijkt dat veel (maar niet alle!) mensen met een psychotische kwetsbaarheid:

- blijven vasthouden aan hun mening of overtuiging, zelfs als ze met informatie worden geconfronteerd die deze mening of overtuiging in twijfel trekt.

Dit kan leiden tot problemen met anderen en een realistische kijk op de wereld in de weg staan.

Hoe het onvoldoende bijstellen van overtuigingen misinterpretaties bevordert – voorbeelden

- Je gaat discussies met vrienden en familieleden over bepaalde ideeën uit de weg, omdat je bang bent dat ze het oneens met je zullen zijn en je ze daarom soms niet meer vertrouwt.

Hoe het onvoldoende bijstellen van overtuigingen misinterpretaties bevordert – voorbeelden

- Je gaat discussies met vrienden en familieleden over bepaalde ideeën uit de weg, omdat je bang bent dat ze het oneens met je zullen zijn en je ze daarom soms niet meer vertrouwt.
- Mensen die het oneens zijn met jouw overtuiging worden beschouwd als vijanden of achtervolgers.

Hoe het onvoldoende bijstellen van overtuigingen misinterpretaties bevordert – voorbeelden

- Je gaat discussies met vrienden en familieleden over bepaalde ideeën uit de weg, omdat je bang bent dat ze het oneens met je zullen zijn en je ze daarom soms niet meer vertrouwt.
- Mensen die het oneens zijn met jouw overtuiging worden beschouwd als vijanden of achtervolgers.
- Informatie is slechts afkomstig uit één bron (bv. internetsites over samenzweringen). Andere serieuze media (bv. nieuwswebsites, kranten, journaal) worden niet meer geraadpleegd.

Hoe het onvoldoende bijstellen van overtuigingen misinterpretaties bevordert – voorbeelden

- Je gaat discussies met vrienden en familieleden over bepaalde ideeën uit de weg, omdat je bang bent dat ze het oneens met je zullen zijn en je ze daarom soms niet meer vertrouwt.
- Mensen die het oneens zijn met jouw overtuiging worden beschouwd als vijanden of achtervolgers.
- Informatie is slechts afkomstig uit één bron (bv. internetsites over samenzweringen). Andere serieuze media (bv. nieuwswebsites, kranten, journaal) worden niet meer geraadpleegd.

Heeft iemand een vergelijkbare situatie meegemaakt?

Oefening 1

Onderstaande drie plaatjes behoren tot een bepaalde categorie. Welke categorie is dat?

Wanneer je zeker bent over de onderliggende categorie, geef dan je antwoord.

Je krijgt daarna feedback.

Stel andere items voor om je veronderstelling te toetsen.

Categorie: ?

Andere opties:

Categorie: Voedsel

Andere opties:

Categorie: Voedsel

Andere opties:

Gangbare fout: De meeste mensen zoeken alleen naar ondersteunende informatie bij hun veronderstelling, en niet naar informatie die deze tegenspreekt (neiging tot zoeken naar bevestiging). In dit geval: de op het eerste oog juiste categorie = fruit. Vaak wordt geen rekening gehouden met alternatieven.

Uit het dagelijks leven:

- men leest alleen kranten die overeenkomen met de eigen opinie.
- men vermijdt contact met andersdenkenden in plaats van te discussiëren over tegengestelde meningen.

Dit kan leiden tot eenzijdige opvattingen en kan zelfs onjuiste oordelen versterken.

Oefening 2

- We tonen drie afbeeldingen van een situatie met verschillende interpretaties.

Oefening 2

- We tonen drie afbeeldingen van een situatie met verschillende interpretaties.
- De afbeeldingen worden in omgekeerde volgorde getoond. De laatste afbeelding wordt als eerste getoond, daarna de voorlaatste en dan de eerste.

Oefening 2

- We tonen drie afbeeldingen van een situatie met verschillende interpretaties.
- De afbeeldingen worden in omgekeerde volgorde getoond. De laatste afbeelding wordt als eerste getoond, daarna de voorlaatste en dan de eerste.
- Geef na elke afbeelding een inschatting van de waarschijnlijkheid van elk antwoord.

Oefening 2

- We tonen drie afbeeldingen van een situatie met verschillende interpretaties.
- De afbeeldingen worden in omgekeerde volgorde getoond. De laatste afbeelding wordt als eerste getoond, daarna de voorlaatste en dan de eerste.
- Geef na elke afbeelding een inschatting van de waarschijnlijkheid van elk antwoord.
- Bespreek in de groep hoe zeker je bent over je oordeel.

Hoe waarschijnlijk vind je elke mogelijkheid?

3

1. De man is haaienvanger en heeft net een haai gedood.
2. De man doet onderzoek naar haaien.
3. De man test zijn nieuwe haai-stijl surfplank.
4. De man jaagt iedereen de stuipen op het lijf met een nep haaienkop.

Is je beoordeling veranderd door het nieuwe plaatje?

2

3

1. De man is haaienvanger en heeft net een haai gedood.
2. De man doet onderzoek naar haaien.
3. De man test zijn nieuwe haai-stijl surfplank.
4. De man jaagt iedereen de stuipen op het lijf met een nep haaienkop.

Beoordeel de waarschijnlijkheid alsjeblieft opnieuw!

1

2

3

1. De man is haaienvanger en heeft net een haai gedood.
2. De man doet onderzoek naar haaien.
3. De man test zijn nieuwe haai-stijl surfplank.
4. De man jaagt iedereen de stuipen op het lijf met een nep haaienkop.

Antwoord: 4

1

2

3

1. De man is haaienvanger en heeft net een haai gedood.
2. De man doet onderzoek naar haaien.
3. De man test zijn nieuwe haai-stijl surfplank.
4. De man jaagt iedereen de stuipen op het lijf met een nep haaienkop.

Hoe waarschijnlijk vind je elke mogelijkheid?

3

1. De dirigent is gespannen omdat hij te laat was voor de repetitie.
2. De dirigent viel uit naar de man op de eerste rij omdat deze uit de maat zong.
3. Het meisje op de voorste rij vertelde net aan de man naast haar dat ze een oogje op de dirigent heeft.
4. De dirigent is nerveus omdat hij zijn stokje niet kan vinden.

Is je beoordeling veranderd door het nieuwe plaatje?

2

3

1. De dirigent is gespannen omdat hij te laat was voor de repetitie.
2. De dirigent viel uit naar de man op de eerste rij omdat deze uit de maat zong.
3. Het meisje op de voorste rij vertelde net aan de man naast haar dat ze een oogje op de dirigent heeft.
4. De dirigent is nerveus omdat hij zijn stokje niet kan vinden.

Beoordeel de waarschijnlijkheid als je blijft opnieuw!

1. De dirigent is gespannen omdat hij te laat was voor de repetitie.
2. De dirigent viel uit naar de man op de eerste rij omdat deze uit de maat zong.
3. Het meisje op de voorste rij vertelde net aan de man naast haar dat ze een oogje op de dirigent heeft.
4. De dirigent is nerveus omdat hij zijn stokje niet kan vinden.

Antwoord: 2

1

2

3

1. De dirigent is gespannen omdat hij te laat was voor de repetitie.
2. De dirigent viel uit naar de man op de eerste rij omdat deze uit de maat zong.
3. Het meisje op de voorste rij vertelde net aan de man naast haar dat ze een oogje op de dirigent heeft.
4. De dirigent is nerveus omdat hij zijn stokje niet kan vinden.

Hoe waarschijnlijk vind je elke mogelijkheid?

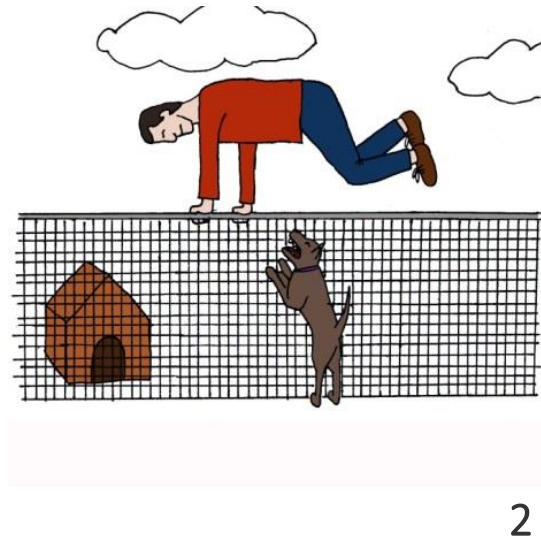

3

1. De man heeft net een hek voor zijn hond gebouwd.
2. De man koopt een waakhond.
3. De man is net ontsnapt aan de blaffende hond.
4. De man speelt met de hond van zijn burens.

Is je beoordeling veranderd door het nieuwe plaatje?

1. De man heeft net een hek voor zijn hond gebouwd.
2. De man koopt een waakhond.
3. De man is net ontsnapt aan de blaffende hond.
4. De man speelt met de hond van zijn burens.

Beoordeel de waarschijnlijkheid als je blijft opnieuw!

1

2

3

1. De man heeft net een hek voor zijn hond gebouwd.
2. De man koopt een waakhond.
3. De man is net ontsnapt aan de blaffende hond.
4. De man speelt met de hond van zijn burens.

Antwoord: 3

1

2

3

1. De man heeft net een hek voor zijn hond gebouwd.
2. De man koopt een waakhond.
3. De man is net ontsnapt aan de blaffende hond.
4. De man speelt met de hond van zijn burens.

Hoe waarschijnlijk vind je elke mogelijkheid?

3

1. De vrouw gaat haar kleren verkopen bij een tweedehands winkel.
2. De vrouw gaat een blokje om op een mooie lente dag.
3. De vrouw is net klaar met het doen van haar was in de wasserette.
4. De vrouw zet haar vuilnis buiten.

Is je beoordeling veranderd door het nieuwe plaatje?

2

3

1. De vrouw gaat haar kleren verkopen bij een tweedehands winkel.
2. De vrouw gaat een blokje om op een mooie lente dag.
3. De vrouw is net klaar met het doen van haar was in de wasserette.
4. De vrouw zet haar vuilnis buiten.

Beoordeel de waarschijnlijkheid als je blijft opnieuw!

1

2

3

1. De vrouw gaat haar kleren verkopen bij een tweedehands winkel.
2. De vrouw gaat een blokje om op een mooie lente dag.
3. De vrouw is net klaar met het doen van haar was in de wasserette.
4. De vrouw zet haar vuilnis buiten.

Antwoord: 3

1

2

3

1. De vrouw gaat haar kleren verkopen bij een tweedehands winkel.
2. De vrouw gaat een blokje om op een mooie lente dag.
3. De vrouw is net klaar met het doen van haar was in de wasserette.
4. De vrouw zet haar vuilnis buiten.

Hoe waarschijnlijk vind je elke mogelijkheid?

3

1. De vader lacht omdat zijn dochter met kleren en al ging zwemmen.
2. De vader straft zijn dochter door haar naar buiten te sturen zonder paraplu.
3. Het meisje zweet omdat ze te laat is en bang is om gestraft te worden.
4. Tegen het advies van haar vader in, had het meisje het huis verlaten zonder paraplu.

Is je beoordeling veranderd door het nieuwe plaatje?

2

3

1. De vader lacht omdat zijn dochter met kleren en al ging zwemmen.
2. De vader straft zijn dochter door haar naar buiten te sturen zonder paraplu.
3. Het meisje zweet omdat ze te laat is en bang is om gestraft te worden.
4. Tegen het advies van haar vader in, had het meisje het huis verlaten zonder paraplu.

Beoordeel de waarschijnlijkheid als je blijft opnieuw!

1

2

3

1. De vader lacht omdat zijn dochter met kleren en al ging zwemmen.
2. De vader straft zijn dochter door haar naar buiten te sturen zonder paraplu.
3. Het meisje zweet omdat ze te laat is en bang is om gestraft te worden.
4. Tegen het advies van haar vader in, had het meisje het huis verlaten zonder paraplu.

Antwoord: 4

1

2

3

1. De vader lacht omdat zijn dochter met kleren en al ging zwemmen.
2. De vader straft zijn dochter door haar naar buiten te sturen zonder paraplu.
3. Het meisje zweet omdat ze te laat is en bang is om gestraft te worden.
4. Tegen het advies van haar vader in, had het meisje het huis verlaten zonder paraplu.

optioneel: videoclip

optioneel: videoclips die betrekking hebben op het onderwerp van vandaag zijn beschikbaar op de volgende webpagina:

http://www.uke.de/mct_videos

Na de video kunnen jullie discussiëren over de link met het onderwerp van vandaag.

[voor trainers:

in een aantal videoclips wordt taal gebezigd die mogelijk ongeschikt is voor toehoorders uit sommige culturen. Bekijk eerst zelf de video's voordat u ze laat zien]

Hoe waarschijnlijk vind je elke mogelijkheid?

3

1. De duiker zoekt de juwelen van de koning die in het water zijn gevallen.
2. De duiker hangt een vis aan het haakje van de hengel van de koning, zodat de koning geniet van het vissen.
3. De koning heeft zijn bediende opgedragen zijn mand met vis te dragen.
4. De koning houdt toezicht op de expeditie van de duiker naar de bodem van de zee.

Is je beoordeling veranderd door het nieuwe plaatje?

2

3

1. De duiker zoekt de juwelen van de koning die in het water zijn gevallen.
2. De duiker hangt een vis aan het haakje van de hengel van de koning, zodat de koning geniet van het vissen.
3. De koning heeft zijn bediende opgedragen zijn mand met vis te dragen.
4. De koning houdt toezicht op de expeditie van de duiker naar de bodem van de zee.

Beoordeel de waarschijnlijkheid alsjeblieft opnieuw!

1

2

3

1. De duiker zoekt de juwelen van de koning die in het water zijn gevallen.
2. De duiker hangt een vis aan het haakje van de hengel van de koning, zodat de koning geniet van het vissen.
3. De koning heeft zijn bediende opgedragen zijn mand met vis te dragen.
4. De koning houdt toezicht op de expeditie van de duiker naar de bodem van de zee.

Antwoord: 2

1

2

3

1. De duiker zoekt de juwelen van de koning die in het water zijn gevallen.
2. De duiker hangt een vis aan het haakje van de hengel van de koning, zodat de koning geniet van het vissen.
3. De koning heeft zijn bediende opgedragen zijn mand met vis te dragen.
4. De koning houdt toezicht op de expeditie van de duiker naar de bodem van de zee.

Hoe waarschijnlijk vind je elke mogelijkheid?

3

1. De man stelt zijn zoon voor aan een buurjongen.
2. De vrienden nemen afscheid na een vakantiecamp waar ze samen waren.
3. De man spoort de jongens aan het bij te leggen na afloop van een ruzie.
4. De man wil op de stoep lopen maar de jongens versperren hem de weg.

Is je beoordeling veranderd door het nieuwe plaatje?

2

3

1. De man stelt zijn zoon voor aan een buurjongen.
2. De vrienden nemen afscheid na een vakantiecamp waar ze samen waren.
3. De man spoort de jongens aan het bij te leggen na afloop van een ruzie.
4. De man wil op de stoep lopen maar de jongens versperren hem de weg.

Beoordeel de waarschijnlijkheid alsjeblieft opnieuw!

1

2

3

1. De man stelt zijn zoon voor aan een buurjongen.
2. De vrienden nemen afscheid na een vakantiecamp waar ze samen waren.
3. De man spoort de jongens aan het bij te leggen na afloop van een ruzie.
4. De man wil op de stoep lopen maar de jongens versperren hem de weg.

Antwoord: 3

1

2

3

1. De man stelt zijn zoon voor aan een buurjongen.
2. De vrienden nemen afscheid na een vakantiecamp waar ze samen waren.
3. De man spoort de jongens aan het bij te leggen na afloop van een ruzie.
4. De man wil op de stoep lopen maar de jongens versperren hem de weg.

Hoe waarschijnlijk vind je elke mogelijkheid?

3

1. De serenade van de jonge man werd verstoord door de vader van zijn vriendin.
2. De jonge man is op weg naar een repetitie met zijn band.
3. De jonge man heeft net een verjaardagsliedje gespeeld voor zijn vader.
4. De straatmuzikant is boos omdat hij geen geld kreeg voor zijn laatste liedje.

Is je beoordeling veranderd door het nieuwe plaatje?

2

3

1. De serenade van de jonge man werd verstoord door de vader van zijn vriendin.
2. De jonge man is op weg naar een repetitie met zijn band.
3. De jonge man heeft net een verjaardagsliedje gespeeld voor zijn vader.
4. De straatmuzikant is boos omdat hij geen geld kreeg voor zijn laatste liedje.

Beoordeel de waarschijnlijkheid als je blijft opnieuw!

1

2

3

1. De serenade van de jonge man werd verstoord door de vader van zijn vriendin.
2. De jonge man is op weg naar een repetitie met zijn band.
3. De jonge man heeft net een verjaardagsliedje gespeeld voor zijn vader.
4. De straatmuzikant is boos omdat hij geen geld kreeg voor zijn laatste liedje.

Antwoord: 1

1

2

3

1. De serenade van de jonge man werd verstoord door de vader van zijn vriendin.
2. De jonge man is op weg naar een repetitie met zijn band.
3. De jonge man heeft net een verjaardagsliedje gespeeld voor zijn vader.
4. De straatmuzikant is boos omdat hij geen geld kreeg voor zijn laatste liedje.

Hoe waarschijnlijk vind je elke mogelijkheid?

3

1. De man is een undercoveragent die door het raam iemand bespioneert.
2. De man repareert een scheur in zijn huis.
3. De man maakt zijn oude vervallen huis schoon.
4. De man heeft net een huis gebouwd en is het nu aan het schilderen.

Is je beoordeling veranderd door het nieuwe plaatje?

2

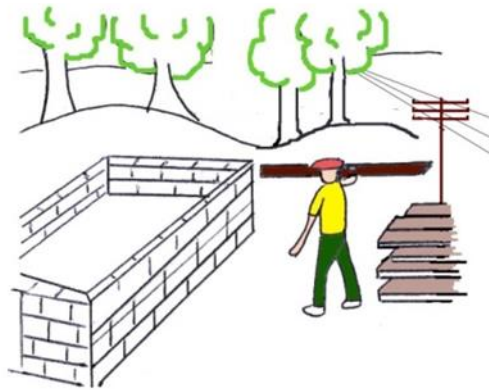

3

1. De man is een undercoveragent die door het raam iemand bespioneert.
2. De man repareert een scheur in zijn huis.
3. De man maakt zijn oude vervallen huis schoon.
4. De man heeft net een huis gebouwd en is het nu aan het schilderen.

Beoordeel de waarschijnlijkheid als je blijft opnieuw!

1

2

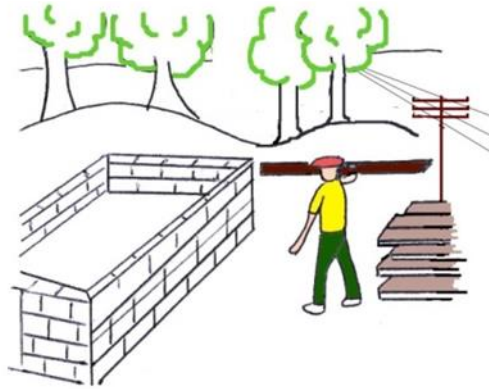

3

1. De man is een undercoveragent die door het raam iemand bespioneert.
2. De man repareert een scheur in zijn huis.
3. De man maakt zijn oude vervallen huis schoon.
4. De man heeft net een huis gebouwd en is het nu aan het schilderen.

Antwoord: 4

1

2

3

1. De man is een undercoveragent die door het raam iemand bespioneerde.
2. De man repareert een scheur in zijn huis.
3. De man maakt zijn oude vervallen huis schoon.
4. De man heeft net een huis gebouwd en is het nu aan het schilderen.

Betekenis voor het dagelijks leven

Leerdoelen:

- Soms pakken situaties anders uit dan verwacht: sn snelle beslissingen leiden vaak tot foute conclusies.

Betekenis voor het dagelijks leven

Leerdoelen:

- Soms pakken situaties anders uit dan verwacht: snelle beslissingen leiden vaak tot foute conclusies.

Maar:

- Overweeg altijd meerdere interpretaties, blijf flexibel en pas onhoudbare overtuigingen aan.

Betekenis voor het dagelijks leven

Leerdoelen:

- Soms pakken situaties anders uit dan verwacht: snelle beslissingen leiden vaak tot foute conclusies.

Maar:

- Overweeg altijd meerdere interpretaties, blijf flexibel en pas onhoudbare overtuigingen aan.
- Zoek zoveel mogelijk informatie om je oordeel aan te toetsen.

Wat heeft dit met psychose te maken?

Tijdens een psychose houden mensen vast aan hun overtuigingen, ondanks steekhoudende tegenargumenten. Dat kan dramatische gevolgen hebben.

Wat heeft dit met psychose te maken?

Tijdens een psychose houden mensen vast aan hun overtuigingen, ondanks steekhoudende tegenargumenten. Dat kan dramatische gevolgen hebben.

Voorbeeld: Berber steekt de autobanden van haar collega's lek.

Achtergrond: Berber voelt zich bedreigd.

Maar: Hoewel sommige collega's inderdaad lompe opmerkingen hadden gemaakt over haar, veegde Berber ze allemaal op één hoop en raakte ze helemaal in de ban van haar samenzweringstheorie. Ze zag over het hoofd dat er ook collega's waren die haar goed behandelden.

Wat heeft dit met psychose te maken?

Tijdens een psychose houden mensen vast aan hun overtuigingen, ondanks steekhoudende tegenargumenten. Dat kan dramatische gevolgen hebben.

Voorbeeld: Berber steekt de autobanden van haar collega's lek.

Achtergrond: Berber voelt zich bedreigd.

Maar: Hoewel sommige collega's inderdaad lompe opmerkingen hadden gemaakt over haar, veegde Berber ze allemaal op één hoop en raakte ze helemaal in de ban van haar samenzweringstheorie. Ze zag over het hoofd dat er ook collega's waren die haar goed behandelden.

Het is moeilijk om je hoofd koel te houden als je je bedreigd voelt. Wees daarom voorzichtig met je oordeel en vraag mensen die je vertrouwt om advies.

Bedankt voor je aandacht!

voor trainers:

Deel werkbladen uit. Introduceer onze app COGITO (gratis te downloaden).

www.uke.de/mct_app

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
madalena-pestana (Tired of rules)	Flickr.com	after the flowers, the fruits - I	CC	Prune/Pflaumen
ian_ransley	Flickr.com	Bananas	CC	Bananas/Bananen
mattisas	Flickr.com	Strawberrys	CC	Strawberries/Erdbeeren
adactio	Flickr.com	Bread	CC	Bread/Brot
jot.punkt	Flickr.com	spaghettibombe	CC	Noodles/Nudeln
Ayelle	Flickr.com	Juice bubbles	CC	Orange juice/Orangensaft
Benny-Kristin Fischer	---	---	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	Various picture sequences shark, choir, laundry, robbery, rain, king, toy car, musician, construction of house, some motives are adapted from the Wechsler Intelligence Scale/Verschiedene Bildersequenzen Haikopf, Chor, Wäscherei, Überfall, Regenwetter, König, Spielzeugauto, Musiker, Hausbau, einige Motive sind angelehnt an Aufgaben des Wechsler Intelligenztests
Janne Hottenrott	---	---	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	Picture sequence neighbour's dog is adapted from the Wechsler Intelligence Scale/Bildersequenz Nachbar's Hund, Motiv ist angelehnt an Aufgaben des Wechsler Intelligenztests